

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

כ"ד באב התשע"ב
12 באוגוסט 2012

חוזר ביטוח 42-2012
סיווג: חיים <טיוטה>

פוליסות ביטוח חיים מבטיחות תשואה (מגובות אג"ח ח"ץ)

בתוקף סמכותי לפי סעיף 2(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – **חוק הפיקוח על הביטוח**), ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, אני מורה כדלקמן:

1. כללי

תכניות ביטוח חיים אשר לגביהן הוסכם, בהסכם ההשקעות בין ממשלת ישראל לבין חברות ביטוח חיים והתאחדות חברות לביטוח חיים בע"מ (להלן – **הסכמי ההשקעה**), כי חברות הביטוח יהיו רשאיות להשקיע חלק מהנכסים העומדים כנגד התחייבויות לפוליסות ביטוח שהוצאו בהתאם לאותן תכניות, באג"ח ממשלתי מסוג ח"ץ (חיים צמוד) (להלן – **פוליסות ביטוח מבטיחות תשואה**), נועדו להבטיח חיסכון לגיל פרישה צמוד מדד ונושא תשואה שנתית קבועה. גיל הפרישה שהיה מקובל לפני חקיקתו של חוק גיל פרישה עמד על גיל 65 בגבר ו-60 באישה, ובהתאם לכך, על פי רוב, נקבע תום תקופת הביטוח בפוליסות האמורות. כידוע, בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004 (להלן – **חוק גיל פרישה**), הועלה בהדרגה גיל הפרישה, אשר בהגיעו אליו זכאי אדם לפרוש מעבודתו בשל גילו ולקבל, בהתקיים התנאים הקבועים לכך על פי דין או הסכם, גמלה בשל פרישתו מעבודתו כאמור. כן נקבע גיל פרישת חובה, שבהגיעו אליו ניתן לחייב עובד לפרוש מעבודתו בשל גילו. עם זאת, בהתאם להוראות חוק גיל פרישה עובד גם יכול להמשיך ולעבוד בהסכמת מעבידו לאחר הגיעו לגיל פרישת חובה.

מטרת חוזר זה לקבוע את האופן שבו על חברת ביטוח לפעול לאחר תום תקופת הביטוח בפוליסות ביטוח מבטיחות תשואה במקרה שבו המועד האמור קדם למועד שבו צפוי המבוטח להגיע לגיל פרישת חובה.

2. כספים שהופקדו בפוליסת ביטוח לקצבה מבטיחת תשואה

א. בהתאם להסכמי ההשקעה, חברות ביטוח רשאיות להשקיע חלק מאותם כספים העומדים כנגד התחייבויות לפוליסת ביטוח לקצבה מבטיחת תשואה שהוצאה בהתאם לתכניות אלו, באג"ח ממשלתי מסוג ח"ץ כל זמן שישנה התחייבות כאמור, היינו: לפני היציאה לקצבה ולאחריה. לפיכך, אם מבוטח מבקש לדחות את המועד שבו יתחיל לקבל קצבה לאחר תום תקופת הביטוח, ובלבד שיש לו הכנסה מעבודה או משלח יד בתקופת הדחייה האמורה ובכל מקרה לא יאוחר מהמועד שבו הגיע המבוטח לגיל 75, הרי שאין מקום כי אותה דחייה תפגע בזכות המבוטח להמשך הבטחת התשואה הנקובה בפוליסה (ומגובה באג"ח ח"ץ) בשל יתרת החיסכון שהצטבר בפוליסה עם תום תקופת הביטוח.

לצורך בחינת התקיימות התנאי האמור בדבר הזכאות להמשך הבטחת התשואה בשל יתרת החיסכון שהצטבר, יידרש המבוטח להמציא לחברת הביטוח, לכל הפחות אחת לשנה, אישור בדבר הכנסה מעבודה או משלח יד, במהלך 60 הימים שלפני תום תקופת הביטוח, ולאחר תום תקופת הביטוח עד ה-30 במאי של כל שנה. חברת הביטוח תשלח למבוטח הודעה על כך, במכתב נפרד. הודעה כאמור תישלח לא יאוחר מחודש אך לא מוקדם יותר מחודשיים לפני המועד האחרון שבו על המבוטח להמציא אישור כאמור. לא המציא המבוטח אישור כאמור, יראו אותו כמי שאינו מקיים את התנאי כאמור.

יובהר כי עם מימוש הזכאות לקצבה בפוליסות האמורות, תשלומה יהיה בהתאם לתנאי הפוליסה המקוריים, לרבות מקדמי ההמרה הנקובים בפוליסה, בהתחשב בגיל המבוטח במועד התחלת תשלום הקצבה בפועל.

עוד יובהר כי לאחר תום תקופת הביטוח הפקדות נוספות, אם תהיינה, תתבצעה למוצר חיסכון אחר, שאיננו תכנית ביטוח מבטיחת תשואה המגובה באג"ח ח"ץ.

ב. עם זאת, מאחר שכספים שהופקדו בפוליסת ביטוח מבטיחת תשואה קצבתית שאינה קופת ביטוח, אינם חלק מהחיסכון הפנסיוני, לא יחול האמור בסעיף קטן א' לגביהם.

3. כספים שהופקדו בפוליסת ביטוח להון מבטיחת תשואה

בהתאם להסכמי ההשקעות, מסתיימת ממילא בתום תקופת הביטוח השקעת חלק מאותם כספים העומדים כנגד התחייבויות לפוליסת ביטוח להון מבטיחת תשואה שהוצאה בהתאם לתכניות אלו, באג"ח ממשלתי מסוג ח"ץ, שכן בהתאם לתכנית הביטוח כספים אלו צריכים להיות משולמים למבוטח במלואם עם תום תקופת הביטוח. לפיכך, לאחר תום תקופת הביטוח לא ניתן יהיה להשקיע השקעה כלשהי באג"ח ממשלתי מסוג ח"ץ בעד נכסי אותה פוליסה. במקרה מעין זה, יהיה המבוטח רשאי למשוך משיכה הונית בהתאם לתנאי הפוליסה או להעביר את יתרת החיסכון הצבור בפוליסה למוצר חיסכון אחר, שאיננו תכנית ביטוח מבטיחת תשואה המגובה באג"ח ח"ץ.

על אף האמור לעיל, אם בתום תקופת הביטוח לא נותקו יחסי עובד מעביד בין המבוטח לבין המעביד שהפקיד בעבורו כספים למרכיב הפיצויים בקופת הביטוח, יהיה זכאי המבוטח להמשך הבטחת התשואה הנקובה בפוליסה (ומגובה באג"ח ח"ץ) בשל יתרת מרכיב הפיצויים שהצטבר בפוליסה עם תום תקופת הביטוח, ועד למועד שבו ינותקו יחסי עובד מעביד כאמור ובכל מקרה לא יאוחר מהמועד שבו הגיע המבוטח לגיל 75. במועד הניתוק האמור, וככל שהעובד זכאי למרכיב הפיצויים יהיה המבוטח רשאי למשוך משיכה הונית בהתאם לתנאי הפוליסה או להעביר את יתרת מרכיב הפיצויים למוצר חיסכון אחר, שאיננו תכנית ביטוח מבטיחת תשואה המגובה באג"ח ח"ץ.

לצורך בחינת התקיימות התנאי האמור בדבר הזכאות להמשך הבטחת התשואה בשל יתרת מרכיב הפיצויים, יידרש המבוטח להמציא לחברת הביטוח, לכל הפחות אחת לשנה, אישור בדבר המשך קיום יחסי עובד מעביד כאמור לעיל וכן אישור בדבר הכנסה מעבודה, במהלך 60 הימים שלפני תום תקופת הביטוח, ולאחר תום תקופת הביטוח עד ה-30 במאי של כל שנה. חברת הביטוח תשלח למבוטח הודעה על כך, במכתב נפרד. הודעה כאמור תישלח לא יאוחר מחודש אך לא מוקדם יותר מחודשיים לפני המועד האחרון שבו על המבוטח להמציא אישור כאמור. לא המציא המבוטח אישור כאמור, יראו אותו כמי שאינו מקיים את התנאי כאמור.

יובהר כי לאחר תום תקופת הביטוח הפקדות נוספות למרכיב הפיצויים, אם תהיינה, תתבצענה למוצר חיסכון אחר, שאיננו תכנית ביטוח מבטיחת תשואה המגובה באג"ח ח"ץ.

4. כספים שהופקדו בפוליסת ביטוח לקצבה מבטיחת תשואה המאפשרת משיכה הונית

על אף האמור בסעיף 2.א., אם פוליסת ביטוח לקצבה מבטיחת תשואה מאפשרת משיכה הונית בתום תקופת הביטוח, חברת הביטוח תציג בפני המבוטח אפשרות בחירה בין משיכה בדרך של קצבה בהתאם לאמור בסעיף 2.א. או בסכום חד-פעמי בהתאם לאמור בסעיף 3. בחר המבוטח במשיכה בדרך של קצבה, לא יהיה רשאי לחזור בו מבחירתו כאמור.

5. חידוש פוליסות ביטוח שבוטלו

אין לחדש, בתנאיהם המקוריים, פוליסות ביטוח מבטיחות תשואה אשר בוטלו, גם אם טרם שולם ערך הפדיון. יובהר כי האמור לא יחול בנוגע לחידוש פוליסת ביטוח בתנאים הנקובים בה במהלך שלושת החודשים ממועד ביטולה, וזאת ככול שתנאי הפוליסה מתירים חידוש כאמור.

6. תחולה

חוזר זה חל לגבי חברות לביטוח חיים.

7. ביטול תקפות

חוזר זה מבטל את הוראות חוזר ביטוח חיים 1991/5 ואת מכתב ההבהרה מיום 12 ביוני 2011 שעניינו פוליסות ביטוח מבטיחות תשואה (מגובות אג"ח ח"ץ).

8. תחילה

תחילתו של חוזר זה ביום פרסומו.

עודד שריג
המפקח על הביטוח